

МАУП

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ДИСЦИПЛІНИ
«Правозахисні органи України»
(для бакалаврів)

МАУП

Київ – 2016

Підготовлено професором кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності інституту права Заросило В.О.

Затверджено на засіданні кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності (протокол № 9 від 15 .04.2016 р.)

Схвалено Вченою радою Інституту права Міжрегіональної академії управління персоналом (№12-р від 28.03.2016 р.)

Заросило В.О. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Правозахисні органи України» (для бакалаврів). – К.: МАУП, 2016 – с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план дисципліни, плани лекцій, плани семінарських занять, питання для самоконтролю, питання для контрольних робіт студентів, критерії оцінювання студентів, список літератури.

МАУП

Пояснювальна записка

Окрім органів, які здійснюють правоохоронну діяльність у державі існують також як державні, так і недержавні органи, установи та організації, що, як правило, і створюються з метою надання правової допомоги та забезпечення захисту прав, свобод та законних інтересів як фізичних, так і юридичних осіб. Такі інституції називають правозахисними органами, а діяльність, яку вони здійснюють в межах своїх повноважень – правозахисною. Правозахисну діяльність можуть також здійснювати й інші органи та інституції (в тому числі і правоохоронні), які хоч і не створюються спеціально для здійснення такої діяльності, проте виконують правозахисну функцію. Наприклад органи прокуратури здійснюють правозахисну діяльність під час реалізації такої своєї конституційної функції, як здійснення нагляду за додержанням прав і свобод людини і громадянина, додержанням законів з цих питань органами виконавчої влади, місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами. Певною мірою правозахисну функцію здійснюють також і органи СБУ, внутрішніх справ, нотаріату та інші.

Конституційну основу права на отримання кожним правової допомоги складає ст. 59 Конституції, яка зокрема проголошує, що кожен має право на правову допомогу, а у випадках, передбачених законом така допомога надається безоплатно. Крім того, кожен є вільним у виборі свого захисника. Для забезпечення права на захист та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура. Крім адвокатури, правозахисну діяльність, в тому числі і з надання правової допомоги в Україні здійснюють:

- державні інституції, до компетенції яких входять такі функції (Уповноважений Верховної Ради з прав людини, Міністерство юстиції та його органи, Міністерство праці і соціальної політики);
- фізичні та юридичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, які надають правову допомогу на договірній (платній) основі;
- громадські та інші неурядові організації, об'єднання громадян, які здійснюють таку діяльність відповідно до своїх статутних повноважень.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Правозахисні органи» є:

- оволодіти теоретичними знаннями з дисципліни **«Правозахисні органи»**
- усвідомити предмет **«Правозахисні органи»**;
- охарактеризувати види, методи та форми здійснення правозахисної діяльності в Україні;
- вивчити досконало систему правозахисних органів України;
- сформувати уміння користуватися необхідною нормативно-правовою базою при вивченні дисципліни.;

Вимоги до знань та вмінь з навчальної дисципліни «Правозахисні органи України»:

- знати понятійний матеріал, який використовується в кримінології;
- знати основний зміст понятійних (формальних) визначень;

- знати відповідно до програми основні категорії та інститути кримінології, вміти розкрити їх зміст;
- засвоїти основні положення нормативно-правових актів, які регулюють відносини в кримінології;
- використовувати засвоєний матеріал в повсякденному житті та в професійній діяльності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОЗАХИСНІ ОРГАНИ УКРАЇНИ»

№ теми	Назва змістового модуля і теми
Змістовий модуль 1. Основні положення про правозахисні органи України	
1	Тема 1 .Система державних органів в Україні які забезпечують захист прав громадян
2	Тема 2. Поділ на правоохоронні органи та правозахисні органи
3	Тема 3. Правозахисна діяльність судів
4	Тема 4. Правозахисна діяльність прокуратури та Національної поліції
5	Тема 5. Правозахисна діяльність Служби безпеки України, уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та інших державних органів
Змістовий модуль 2. Правозахисна діяльність інших правозахисних органів в Україні	
6	Тема 6. Захист прав громадян в діяльності інших міністерств
7	Тема 7. Правозахисна діяльність адвокатури у кримінальному судочинстві
8	Тема 8. Правозахисна діяльність адвокатури у цивільному судочинстві
9	Тема 9. Правозахисна діяльність адвокатури в адміністративному судочинстві
10.	Тема 10. Правозахисна діяльність нотаріату
	Разом годин: 60

Зміст самостійної роботи з дисципліни «Правозахисні органи України»

Змістовий модуль 1. Основні положення про правозахисні органи України

Тема 1. Система державних органів в Україні які забезпечують захист прав громадян

Поняття державних органів, що забезпечують захист прав громадян.

Повноваження та функції державних органів, що забезпечують захист прав громадян.

Система державних органів, що забезпечують захист громадян. Судова влада в контексті захисту прав громадян.

Прокуратура. Національна поліція України. Служба безпеки України

Державна фіскальна служба. Уповноважений Верховною Радою з прав людини. Адвокатура України.
Нотаріат в Україні.

Питання для самоконтролю

1. Поняття та функції державних органів, що забезпечують захист прав громадян.
2. Повноваження органів, що забезпечують захист прав громадян.
3. Суди України в системі органів, що забезпечують права громадян.
4. Як побудована система судових органів в Україні?
5. Повноваження Служби безпеки України при захисті прав громадян.
6. Захист прав громадян адвокатами та нотаріусами

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: "Судова система України".

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Захист прав громадян національною поліцією України",

Завдання 3. Підготуйте реферат на тему: "Представництво інтересів в суді прокурором як основна функція при захисті прав громадян".

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26,27]

Тема 2. Поділ на правоохоронні органи та правозахисні органи

Поняття правоохоронних органів в Україні. Їх повноваження та структура.

Поняття та структура правозахисних органів. Спільні та відмінні риси між правоохоронними та правозахисними органами.

Питання для самоконтролю

1. Поняття правоохоронного органу України.
2. Поняття та значення правоохоронної діяльності.
3. Основні напрямки правоохоронної діяльності.
4. Повноваження та структура правоохоронних органів в Україні.
5. Поняття правозахисного органу України.
6. Повноваження та структура правозахисних органів.
7. Розмежування правоохоронних та правозахисних органів.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: " Законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, що регламентують правоохоронну діяльність в Україні".

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Відмінні та спільні риси правоохоронних та правозахисних органів України".

Література [1, 23,24,25, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 40]

Тема 3. Правозахисна діяльність судів

Поняття та значення судової влади в контексті захисту прав людини. Загальна характеристика судової систем України. Правовий статус судді. Гарантії незалежності суддів.

Вимоги що висуваються до кандидата на посаду судді. Органи суддівського самоврядування: поняття та структура. Дисциплінарна відповідальність суддів

Питання для самоконтролю

1. Що означає поняття "правовий статус"?
2. Охарактеризуйте судову систему України
3. Що таке рівень злочинності?
4. Які основні детермінанти впливають на динаміку злочинності?

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: "Загальна характеристика вимог, що висуваються до кандидата на посаду судді".

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Органи суддівського самоврядування".

Завдання 3. Підготуйте реферат на тему: "Дисциплінарна відповідальність суддів".

Література [1, 23,24,25, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 40]

Тема 4. Правозахисна діяльність прокуратури та Національної поліції України

Поняття та повноваження прокуратури в Україні. Організаційні основи системи прокуратури.

Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій.

Правовий статус прокурора. Поняття „принципи діяльності, повноваження та система національної поліції України.

Питання для самоконтролю

1. Відмінність понять "причина" та "умова".
2. Сутність терміна "фактор".
3. На яких вихідних положеннях базуються соціологічні теорії причин злочинності?
4. Які положення є основою біологічних концепцій причин злочинності?
5. Сутність основних теорій соціологічного напрямку.
6. У чому полягає особливість поглядів представників біопсихо-логічного напрямку на причини й умови злочинності?

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: "Відмінність понять "причини" і "умови" злочинності.

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Взаємозв'язок злочинності й безробіття".

Завдання 3. Підготуйте реферат на тему: "Проблема великої майнової диференціації населення і її зв'язок зі злочинністю".

Завдання 4. Як взаємопов'язані малорозвиненість правової системи держави і стан злочинності?

Завдання 5. Як взаємопов'язані зниження рівня моралі суспільства і погіршення стану злочинності?

Завдання 6. Розкрийте сутність злочинності "білих комірців".

Завдання 7. Чим характеризується зворотний причинний вплив злочинності на криміногенні детермінанти?

Завдання 8. Охарактеризуйте основні недоліки діяльності правоохоронних органів з боротьби зі злочинністю і яку вони відіграють роль?

Література [2; 22; 23; 27; 30-33; 35; 39]

Тема 5. Правозахисна діяльність Служби безпеки України, уповноваженого Верховна Рада України з прав людини та іншими державними органами

Поняття та структура Служби безпеки України Кадри Служби безпеки України

Повноваження Служби безпеки України Правозахисна діяльність Уповноваженого Верховною Радою з прав людини

Питання для самоконтролю

1. Яку структуру має служба безпеки України?
2. Кадровий склад Служби безпеки України
3. В чому полягає правозахисна діяльність Уповноваженого Верховною радою з прав людини?

Практичні завдання

Завдання 1. Складіть таблицю структури Служби безпеки України

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Дисциплінарна відповідальність кадрового складу Служби безпеки України»

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26,27]

Змістовий модуль 2. Правозахисна діяльність інших правозахисних органів в Україні

Тема 6 Захист прав громадян в діяльності інших міністерств

Поняття захисту прав громадян в діяльності інших міністерств. Види міністерств щодо захисту прав громадян. Органи юстиції в контексті захисту прав громадян. Повноваження Міністерства юстиції України та його територіальних органів.

Питання для самоконтролю

1. Поняття органів юстиції в Україні.
2. Визначіть організацію та завдання органів юстиції.
3. Визначіть основні функції органів юстиції.

Практичні завдання

Завдання 1. Складіть таблицю міністерств та їх відомств, що здійснюють захист прав громадян.

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Міністерство юстиції як правозахисний орган".

Література [1, 23,24,25, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 40]

Тема 7. Правозахисна діяльність адвокатури у кримінальному судочинстві

Поняття та значення правозахисної діяльності адвокатури у кримінальному судочинстві. Повноваження адвоката у кримінальному судочинстві. Права та обов'язки адвоката. Відповідальність адвоката у кримінальному судочинстві.

Питання для самоконтролю

1. Що означає термін "адвокат"?
2. Яким принципам повинна відповідати адвокатська діяльність у кримінальному судочинстві?
3. Вкажіть основні права та обов'язки адвоката на стадії досудового розслідування у кримінальному провадженні.
4. Вимоги до адвоката у кримінальному провадженні.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: "Загальні положення про діяльність адвоката у кримінальному судочинстві".

Завдання 2. Складіть таблицю прав та обов'язків адвоката

Завдання 3- Підготуйте реферат на тему: "Правила адвокатської етики у кримінальному судочинстві".

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26,27, 28, 29, 30]

Тема 8. Правозахисна діяльність адвокатури у цивільному судочинстві

Поняття та значення правозахисної діяльності адвокатури у цивільному судочинстві. Повноваження адвоката у цивільному судочинстві. Права та обов'язки адвоката. Відповідальність адвоката у цивільному судочинстві.

Питання для самоконтролю

1. Що означає термін "свідectво про зайняття адвокатською діяльністю"?
2. Яким принципам повинна відповідати адвокатська діяльність у цивільному судочинстві?
3. Вкажіть основні права та обов'язки адвоката на стадії розгляду цивільної справи.
4. Вимоги до адвоката у цивільному судочинстві.

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27]

Тема 9. Правозахисна діяльність адвокатури в адміністративному судочинстві

Поняття та значення правозахисної діяльності адвокатури у адміністративному судочинстві. Повноваження адвоката у адміністративному судочинстві. Права та обов'язки адвоката. Відповідальність адвоката у адміністративному судочинстві.

Питання для самоконтролю

1. Що означає термін "свідectво про зайняття адвокатською діяльністю"?
2. Яким принципам повинна відповідати адвокатська діяльність у адміністративному судочинстві?
3. Вкажіть основні права та обов'язки адвоката на стадії розгляду адміністративної справи.
4. Вимоги до адвоката у адміністративному судочинстві.

Література [1, 23, 24, 25, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 40]

Тема 10. Правозахисна діяльність нотаріату

Поняття та основні функції нотаріату в Україні. Правовий статус нотаріуса. Організація та форми діяльності нотаріуса.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»
2. Вимоги до нотаріусів.
3. Форми діяльності нотаріусів
4. Основні напрями діяльності нотаріусів у сфері охорони прав громадян

Теми рефератів

1. Нотаріальна діяльність в Радянському Союзі та в Україні: порівняльний аналіз
2. Нотаріальна діяльність у сфері захисту прав громадян
3. Нотаріат як правозахисний орган України

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30]

4. Плани семінарських занять

Загальні методичні рекомендації до семінарських занять

Семінарське заняття – це форма навчального процесу, де організовується дискусія з питань, раніше визначених в темах занять, до яких слухачі готують тези виступів на підставі індивідуального виконання завдань або рефератів.

Мета семінарського заняття - допомогти слухачам самостійно вивчити курс кримінології, глибоко засвоїти найважливіші і складніші питання даного курсу.

Задача семінару – забезпечити обговорення слухачам теоретичних питань, прищепити їм навички самостійного формування, чіткого викладу думки і на цій основі - вивчення і засвоєння учбового матеріалу програми курсу.

При підготовці до семінарського заняття слухачі повинні вивчити рекомендовану літературу. Крім того, необхідно відпрацювати законодавчий матеріал, статистичні дані, які, як правило, надаються викладачем у вигляді конспекту. При складанні конспекту слухачі повинні робити окремі виписки і замітки, погоджуючи їх з питаннями плану семінарського заняття.

При підготовці до виступу на семінарі рекомендується скласти складний план або тези, якими можна користуватися під час заняття. Виступ на семінарському занятті необхідно побудувати так, щоб відобразити в ньому три основні моменти:

1. чітке формулювання загальнотеоретичного положення (поняття) наприклад, поняття насильницької злочинності і т.д.;
2. обґрунтування даного положення і розкриття найхарактерніших рис явища, яке вивчається; розгляд відповідних класифікацій;
3. підкріплення теоретичних положень конкретними фактами і прикладами практичного характеру з використанням законодавства і ін.

Обговорення питань ведеться у формі вільної дискусії, де кожний виступаючий може виказати свою точку зору по тих або інших проблемах, доповнити або виправити вже слухача, що виступив. Підсумки обговорення підводить викладач, виправляючи помилки, пояснюючи і уточнюючи окремі положення.

Під час семінару слухач повинен заносити в конспект все нове і корисне, почуте на занятті, з тим, щоб закріпити результати заняття. Викладач може також доручити слухачу підготувати доклад (реферат) по найскладніших темах семінарського заняття або окремих питаннях. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовку слухачами рефератів, їх виступи, активність в дискусії, умінні формулювати і обстоювати свою позицію.

ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Система державних органів в Україні які забезпечують захист прав громадян

Поняття державних органів, що забезпечують захист прав громадян.

Повноваження та функції державних органів, що забезпечують захист прав громадян.

Система державних органів, що забезпечують захист громадян. Судова влада в контексті захисту прав громадян.

Прокуратура. Національна поліція України. Служба безпеки України

Державна фіскальна служба. Уповноважений Верховною Радою з прав людини. Адвокатура України.

Нотаріат в Україні.

Питання для самоконтролю

7. Поняття та функції державних органів, що забезпечують захист прав громадян.
8. Повноваження органів, що забезпечують захист прав громадян.
9. Суди України в системі органів, що забезпечують права громадян.
10. Як побудована система судових органів в Україні?
11. Повноваження Служби безпеки України при захисті прав громадян.
12. Захист прав громадян адвокатами та нотаріусами

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: "Судова система України".

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Захист прав громадян національною поліцією України",

Завдання 3. Підготуйте реферат на тему: "Представництво інтересів в суді прокурором як основна функція при захисті прав громадян".

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26,27]

Тема 2. Поділ на правоохоронні органи та правозахисні органи

Поняття правоохоронних органів в Україні. Їх повноваження та структура.

Поняття та структура правозахисних органів. Спільні та відмінні риси між правоохоронними та правозахисними органами.

Питання для самоконтролю

8. Поняття правоохоронного органу України.
9. Поняття та значення правоохоронної діяльності.
10. Основні напрямки правоохоронної діяльності.
11. Повноваження та структура правоохоронних органів в Україні.
12. Поняття правозахисного органу України.
13. Повноваження та структура правозахисних органів.
14. Розмежування правоохоронних та правозахисних органів.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: " Законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, що регламентують правоохоронну діяльність в Україні".

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Відмінні та спільні риси правоохоронних та правозахисних органів України".

Література [1, 23,24,25, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 40]

Тема 3. Правозахисна діяльність судів

Поняття та значення судової влади в контексті захисту прав людини. Загальна характеристика судової систем України. Правовий статус судді. Гарантії незалежності суддів.

Вимоги що висуваються до кандидата на посаду судді. Органи суддівського самоврядування: поняття та структура. Дисциплінарна відповідальність суддів

Питання для самоконтролю

5. Що означає поняття "правовий статус"?
6. Охарактеризуйте судову систему України
7. Що таке рівень злочинності?
8. Які основні детермінанти впливають на динаміку злочинності?

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: "Загальна характеристика вимог, що висуваються до кандидата на посаду судді".

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Органи суддівського самоврядування".

Завдання 3. Підготуйте реферат на тему: "Дисциплінарна відповідальність суддів".

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26,27]

Тема 4. Правозахисна діяльність прокуратури та Національної поліції України

Поняття та повноваження прокуратури в Україні. Організаційні основи системи прокуратури.

Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій.

Правовий статус прокурора. Поняття ,принципи діяльності, повноваження та система національної поліції України.

Питання для самоконтролю

7. Відмінність понять "причина" та "умова".

8. Сутність терміна "фактор".

9. На яких вихідних положеннях базуються соціологічні теорії причин злочинності?

10. Які положення є основою біологічних концепцій причин злочинності?

11. Сутність основних теорій соціологічного напрямку.

12. У чому полягає особливість поглядів представників біопсихо-логічного напрямку на причини й умови злочинності?

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: "Відмінність понять "причини" і "умови" злочинності.

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Взаємозв'язок злочинності й безробіття".

Завдання 3. Підготуйте реферат на тему: "Проблема великої майнової диференціації населення і її зв'язок зі злочинністю".

Завдання 4. Як взаємопов'язані малорозвиненість правової системи держави і стан злочинності?

Завдання 5. Як взаємопов'язані зниження рівня моралі суспільства і погіршення стану злочинності?

Завдання 6. Розкрийте сутність злочинності "білих комірців".

Завдання 7. Чим характеризується зворотний причинний вплив злочинності на криміногенні детермінанти?

Завдання 8. Охарактеризуйте основні недоліки діяльності правоохоронних органів з боротьби зі злочинністю і яку вони відіграють роль?

Література [2; 22; 23; 27; 30-33; 35; 39]

Тема 5 Правозахисна діяльність Служби безпеки України, уповноваженого Верховна Рада України з прав людини та іншими державними органами

Поняття та структура Служби безпеки України Кадри Служби безпеки України

Повноваження Служби безпеки України Правозахисна діяльність Уповноваженого Верховною Радою з прав людини

Питання для самоконтролю

4. Яку структуру має служба безпеки України?

5. Кадровий склад Служби безпеки України

6. В чому полягає правозахисна діяльність Уповноваженого Верховною радою з прав людини?

Практичні завдання

Завдання 1. Складіть таблицю структури Служби безпеки України

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Дисциплінарна відповідальність кадрового складу Служби безпеки України»

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26,27, 28, 29, 30]

Тема 6. Захист прав громадян в діяльності інших міністерств

Поняття захисту прав громадян в діяльності інших міністерств. Види міністерств щодо захисту прав громадян. Органи юстиції в контексті захисту прав громадян. Повноваження Міністерства юстиції України та його територіальних органів.

Питання для самоконтролю

4. Поняття органів юстиції в Україні.
5. Визначіть організацію та завдання органів юстиції.
6. Визначіть основні функції органів юстиції.

Практичні завдання

- Завдання 1.* Складіть таблицю міністерств та їх відомств, що здійснюють захист прав громадян.
Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Міністерство юстиції як правозахисний орган".

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26,27]

Тема 7. Правозахисна діяльність адвокатури у кримінальному судочинстві

Поняття та значення правозахисної діяльності адвокатури у кримінальному судочинстві. Повноваження адвоката у кримінальному судочинстві. Права та обов'язки адвоката. Відповідальність адвоката у кримінальному судочинстві.

Питання для самоконтролю

5. Що означає термін "адвокат"?
6. Яким принципам повинна відповідати адвокатська діяльність у кримінальному судочинстві?
7. Вкажіть основні права та обов'язки адвоката на стадії досудового розслідування у кримінальному провадженні.
8. Вимоги до адвоката у кримінальному провадженні.

Практичні завдання

- Завдання 1.* Підготуйте реферат на тему: "Загальні положення про діяльність адвоката у кримінальному судочинстві".
Завдання 2. Складіть таблицю прав та обов'язків адвоката
Завдання 3- Підготуйте реферат на тему: "Правила адвокатської етики у кримінальному судочинстві".

Література [1, 23,24,25, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 40]

Тема 8. Правозахисна діяльність адвокатури у цивільному судочинстві

Поняття та значення правозахисної діяльності адвокатури у цивільному судочинстві. Повноваження адвоката у цивільному судочинстві. Права та обов'язки адвоката. Відповідальність адвоката у цивільному судочинстві.

Питання для самоконтролю

5. Що означає термін "свідectво про зайняття адвокатською діяльністю"?
6. Яким принципам повинна відповідати адвокатська діяльність у цивільному судочинстві?
7. Вкажіть основні права та обов'язки адвоката на стадії розгляду цивільної справи.
8. Вимоги до адвоката у цивільному судочинстві.

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26,27, 28, 29, 30]

Тема 9. Правозахисна діяльність адвокатури в адміністративному судочинстві

Поняття та значення правозахисної діяльності адвокатури у адміністративному судочинстві. Повноваження адвоката у адміністративному судочинстві. Права та обов'язки адвоката. Відповідальність адвоката у адміністративному судочинстві.

Питання для самоконтролю

5. Що означає термін "свідоцтво про зайняття адвокатською діяльністю"?
6. Яким принципам повинна відповідати адвокатська діяльність у адміністративному судочинстві?
7. Вкажіть основні права та обов'язки адвоката на стадії розгляду адміністративної справи.
8. Вимоги до адвоката у адміністративному судочинстві.

Література [1, 23,24,25, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 40]

Тема 10. Правозахисна діяльність нотаріату

Поняття та основні функції нотаріату в Україні. Правовий статус нотаріуса. Організація та форми діяльності нотаріуса.

Питання для самоконтролю

5. Охарактеризуйте Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»
6. Вимоги до нотаріусів.
7. Форми діяльності нотаріусів

Література [1, 23,24,25, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 40]

Самостійна робота студентів

Змістовий модуль 1. Основні положення про правозахисні органи України

Тема 1 Система державних органів в Україні які забезпечують захист прав громадян

Поняття державних органів, що забезпечують захист прав громадян.
Повноваження та функції державних органів, що забезпечують захист прав громадян.
Система державних органів, що забезпечують захист громадян. Судова влада в контексті захисту прав громадян.

Прокуратура. Національна поліція України. Служба безпеки України
Державна фіскальна служба. Уповноважений Верховною Радою з прав людини. Адвокатура України.

Нотаріат в Україні.

Питання для самоконтролю

13. Поняття та функції державних органів, що забезпечують захист прав громадян.
14. Повноваження органів, що забезпечують захист прав громадян.
15. Суди України в системі органів, що забезпечують права громадян.
16. Як побудована система судових органів в Україні?

17. Повноваження Служби безпеки України при захисті прав громадян.

18. Захист прав громадян адвокатами та нотаріусами

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: "Судова система України".

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Захист прав громадян національною поліцією України",

Завдання 3. Підготуйте реферат на тему: "Представництво інтересів в суді прокурором як основна функція при захисті прав громадян".

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27]

Тема 2. Поділ на правоохоронні органи та правозахисні органи

Поняття правоохоронних органів в Україні. Їх повноваження та структура.

Поняття та структура правозахисних органів. Спільні та відмінні риси між правоохоронними та правозахисними органами.

Питання для самоконтролю

15. Поняття правоохоронного органу України.
16. Поняття та значення правоохоронної діяльності.
17. Основні напрямки правоохоронної діяльності.
18. Повноваження та структура правоохоронних органів в Україні.
19. Поняття правозахисного органу України.
20. Повноваження та структура правозахисних органів.
21. Розмежування правоохоронних та правозахисних органів.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: "Законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, що регламентують правоохоронну діяльність в Україні".

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Відмінні та спільні риси правоохоронних та правозахисних органів України".

Література [1, 23, 24, 25, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 40]

Тема 3. Правозахисна діяльність судів

Поняття та значення судової влади в контексті захисту прав людини. Загальна характеристика судової системи України. Правовий статус судді. Гарантії незалежності суддів.

Вимоги що висуваються до кандидата на посаду судді. Органи суддівського самоврядування: поняття та структура. Дисциплінарна відповідальність суддів

Питання для самоконтролю

9. Що означає поняття "правовий статус"?
10. Охарактеризуйте судову систему України
11. Що таке рівень злочинності?
12. Які основні детермінанти впливають на динаміку злочинності?

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: "Загальна характеристика вимог, що висуваються до кандидата на посаду судді".

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Органи суддівського самоврядування".

Завдання 3. Підготуйте реферат на тему: "Дисциплінарна відповідальність суддів".

Література [1, 23,24,25, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 40]

Тема 4. Правозахисна діяльність прокуратури та Національної поліції України

Поняття та повноваження прокуратури в Україні. Організаційні основи системи прокуратури.

Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій.

Правовий статус прокурора. Поняття ,принципи діяльності, повноваження та система національної поліції України.

Питання для самоконтролю

13. Відмінність понять "причина" та "умова".

14. Сутність терміна "фактор".

15. На яких вихідних положеннях базуються соціологічні теорії причин злочинності?

16. Які положення є основою біологічних концепцій причин злочинності?

17. Сутність основних теорій соціологічного напрямку.

18. У чому полягає особливість поглядів представників біопсихо-логічного напрямку на причини й умови злочинності?

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: "Відмінність понять "причини" і "умови" злочинності.

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Взаємозв'язок злочинності й безробіття".

Завдання 3. Підготуйте реферат на тему: "Проблема великої майнової диференціації населення і її зв'язок зі злочинністю".

Завдання 4. Як взаємопов'язані малорозвиненість правової системи держави і стан злочинності?

Завдання 5. Як взаємопов'язані зниження рівня моралі суспільства і погіршення стану злочинності?

Завдання 6. Розкрийте сутність злочинності "білих комірців".

Завдання 7. Чим характеризується зворотний причинний вплив злочинності на криміногенні детермінанти?

Завдання 8. Охарактеризуйте основні недоліки діяльності правоохоронних органів з боротьби зі злочинністю і яку вони відіграють роль?

Література [2; 22; 23; 27; 30-33; 35; 39]

Тема 5. Правозахисна діяльність Служби безпеки України, уповноваженого Верховна Рада України з прав людини та іншими державними органами

Поняття та структура Служби безпеки України Кадри Служби безпеки України

Повноваження Служби безпеки України Правозахисна діяльність Уповноваженого Верховною Радою з прав людини

Питання для самоконтролю

7. Яку структуру має служба безпеки України?

8. Кадровий склад Служби безпеки України

9. В чому полягає правозахисна діяльність Уповноваженого Верховною радою з прав людини?

Практичні завдання

Завдання 1. Складіть таблицю структури Служби безпеки України

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Дисциплінарна відповідальність кадрового складу Служби безпеки України»

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26,27]

Змістовий модуль 2. Правозахисна діяльність інших правозахисних органів в Україні

Тема 6 Захист прав громадян в діяльності інших міністерств

Поняття захисту прав громадян в діяльності інших міністерств. Види міністерств щодо захисту прав громадян. Органи юстиції в контексті захисту прав громадян. Повноваження Міністерства юстиції України та його територіальних органів.

Питання для самоконтролю

7. Поняття органів юстиції в Україні.
8. Визначіть організацію та завдання органів юстиції.
9. Визначіть основні функції органів юстиції.

Практичні завдання

Завдання 1. Складіть таблицю міністерств та їх відомств, що здійснюють захист прав громадян.

Завдання 2. Підготуйте реферат на тему: "Міністерство юстиції як правозахисний орган".

Література [1, 23,24,25, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 40]

Тема 7. Правозахисна діяльність адвокатури у кримінальному судочинстві

Поняття та значення правозахисної діяльності адвокатури у кримінальному судочинстві. Повноваження адвоката у кримінальному судочинстві. Права та обов'язки адвоката. Відповідальність адвоката у кримінальному судочинстві.

Питання для самоконтролю

9. Що означає термін "адвокат"?
10. Яким принципам повинна відповідати адвокатська діяльність у кримінальному судочинстві?
11. Вкажіть основні права та обов'язки адвоката на стадії досудового розслідування у кримінальному провадженні.
12. Вимоги до адвоката у кримінальному провадженні.

Практичні завдаїшя

Завдання 1. Підготуйте реферат на тему: "Загальні положення про діяльність адвоката у кримінальному судочинстві".

Завдання 2. Складіть таблицю прав та обов'язків адвоката

Завдання 3- Підготуйте реферат на тему: "Правила адвокатської етики у кримінальному судочинстві".

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26,27, 28, 29, 30]

Тема 8. Правозахисна діяльність адвокатури у цивільному судочинстві

Поняття та значення правозахисної діяльності адвокатури у цивільному судочинстві. Повноваження адвоката у цивільному судочинстві. Права та обов'язки адвоката. Відповідальність адвоката у цивільному судочинстві.

Питання для самоконтролю

9. Що означає термін "свідectво про зайняття адвокатською діяльністю"?

10. Яким принципам повинна відповідати адвокатська діяльність у цивільному судочинстві?
11. Вкажіть основні права та обов'язки адвоката на стадії розгляду цивільної справи.
12. Вимоги до адвоката у цивільному судочинстві.

Література 1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27

Тема 9. Правозахисна діяльність адвокатури в адміністративному судочинстві

Поняття та значення правозахисної діяльності адвокатури у адміністративному судочинстві. Повноваження адвоката у адміністративному судочинстві. Права та обов'язки адвоката. Відповідальність адвоката у адміністративному судочинстві.

Питання для самоконтролю

9. Що означає термін "свідоцтво про зайняття адвокатською діяльністю"?
10. Яким принципам повинна відповідати адвокатська діяльність у адміністративному судочинстві?
11. Вкажіть основні права та обов'язки адвоката на стадії розгляду адміністративної справи.
12. Вимоги до адвоката у адміністративному судочинстві.

Література [1, 23, 24, 25, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 40]

Тема 10. Правозахисна діяльність нотаріату

Поняття та основні функції нотаріату в Україні. Правовий статус нотаріуса. Організація та форми діяльності нотаріуса.

Питання для самоконтролю

8. Охарактеризуйте Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»
9. Вимоги до нотаріусів.
10. Форми діяльності нотаріусів
11. Основні напрями діяльності нотаріусів у сфері охорони прав громадян

Теми рефератів

4. Нотаріальна діяльність в Радянському Союзі та в Україні: порівняльний аналіз
5. Нотаріальна діяльність у сфері захисту прав громадян
6. Нотаріат як правозахисний орган України

Література [1, 4, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30]

Тести для самоперевірки

Тести для перевірки знань з дисципліни «Правозахисні органи України»

1. Правоохоронний орган це:
  - будь-який орган держави
  - орган який має повноваження для захисту прав
  - державний орган, який може використовувати примус під час правоохоронної діяльності
  - державний орган
2. Правоохоронна діяльність це:
  - будь-яка діяльність органів держави
  - діяльність яка спрямована на забезпечення інтересів держави

- діяльність, яка здійснюється спеціальними органами держави, які мають можливість застосовувати примус
  - діяльність яка спрямована на охорону прав і свобод громадян, яку здійснюють спеціальні органи
3. Система державних органів в Україні які забезпечують захист прав громадян
- система міністерств
  - система правоохоронних органів
  - система підприємств установ та організацій
  - система державних та недержавних органів
4. Поділ на правоохоронні органи та правозахисні органи
- правоохоронні органи це органи, які працюють за наказами
  - правоохоронні органи – це органи, які можуть застосовувати примус, а правозахисні не можуть
  - немає різниці між правоохоронними органами та правозахисними органами
  - правозахисні органи не використовують примус прямо вони використовують його опосередковано
5. Правозахисна діяльність судів
- суди використовують примус у своїй діяльності
  - суди захищають права громадян у всіх сферах людської діяльності
  - суди працюють у питаннях захисту прав громадян
  - суди не використовують примус у своїй правозахисній діяльності
6. Система судів в Україні включає в себе:
- суди загальної юрисдикції, апеляційні та касаційні суди
  - суди загальної юрисдикції, апеляційні та вищі спеціалізовані суди, а також Конституційний суд і Верховний суд
  - суди першої, другої та третьої інстанції
  - суди першої, другої та третьої інстанції
7. Судді в Україні призначаються:
- Верховним судом України за погодженням з Верховною Радою
  - Президентом України за погодженням з Верховною Радою України
  - Верховною Радою України
  - Вищою кваліфікаційною комісією суддів
8. Правозахисна діяльність судів включає в себе:
- розгляд справ у кримінальному судочинстві
  - розгляд справ у цивільному та кримінальному судочинстві
  - розгляд справ в адміністративному, господарському, цивільному та кримінальному судочинстві
  - розгляд справ в судах та винесення вироків
9. Національна поліція України складається з:
- кримінальної та патрульної поліції;
  - кримінальної та патрульної поліції і органів досудового розслідування
  - поліції охорони та патрульної поліції
  - кримінальної, патрульної, спеціальної поліції, органів досудового розслідування, поліції охорони та спеціальної поліції
- 10 Національна поліція України сфері захисту прав громадян :
- здійснює превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень
  - вживає заходів з метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень; припиняє виявлені кримінальні та адміністративні правопорушення
  - тільки перше
  - перше і друге
11. Прокуратура України складається:
- з Генеральної прокуратури України, регіональних та місцевих прокуратур, а також військових прокуратур та антикорупційної прокуратури

- з Генеральної прокуратури України, регіональних та місцевих прокуратур
- з Генеральної прокуратури України, регіональних, місцевих прокуратур, та військової прокуратури
- з Генеральної прокуратури України, регіональних та місцевих прокуратур та обласних прокуратур

12. Правозахисна діяльність прокуратури включає в себе:

- нагляд за органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність та виконують рішення судів
- представництво інтересів громадян у судах
- перше і друге разом
- підтримує державне звинувачення в судах

13. Генеральний прокурор призначається

- Президентом України
- Президентом України після узгодження з Верховною Радою України
- Верховною Радою України
- Президентом України Верховною Радою України та Радою національної безпеки та оборони

14. Уповноважений Верховної Ради України може:

- арештовувати народних депутатів
- відвідувати в будь-який час місця де утримуються особи, засуджені до позбавлення волі
- давати вказівки прокурорам стосовно утримання осіб
- відвідувати слідчі ізолятори та ізолятори тимчасового тримання

15. СБУ це:

- політичний орган
- орган, який захищає права громадян в Україні від посягань інших держав
- орган, який бореться з корупцією
- орган, який підпорядкований Президенту України і виконує його вказівки

16. До Міністерства юстиції входять такі правозахисні органи:

- державна виконавча служба, державна реєстраційна служба, державна пенітенціарна служба, державна міграційна служба
- державна судова адміністрація та державна міграційна служба
- державна виконавча служба, державна реєстраційна служба, державна пенітенціарна служба
- державна судова адміністрація та державна міграційна служба

17. Адвокат в кримінальному судочинстві бере участь у справі:

- з початку порушення справи
- з того часу, як його запросить слідчий
- з часу оголошення про підозру
- з того часу як укладе угоду з підсудним

18. У кримінальному судочинстві статус особи змінюється таким чином:

- свідок, підозрюваний, звинувачений, засуджений
- підозрюваний, засуджений
- свідок, потерпілий
- свідок, підозрюваний, засуджений

19. В адміністративному судочинстві адвокат бере участь:

- одразу після складення протоколу про адміністративне правопорушення
- після запрошення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності
- після призначення справи до розгляду
- коли його запросить суддя

20. Нотаріус має право:

- відмовити в порушенні нотаріального провадження, якщо громадянин прийшов в нетверезому стані
- припинити провадження у зв'язку з перервою на обід
- відмовити в порушенні нотаріального провадження в разі відсутності всіх необхідних документів
- припинити нотаріальне провадження в разі виявлення фактів корупції

21. Поняття "правовий статус" включає в себе:
- права і обов'язки певної групи людей або організацій
  - тільки права
  - тільки обов'язки
  - можливість виступати в суді від свого імені

22. Кожен громадянин має право на захист у разі:
- порушення проти нього кримінальної справи
  - порушення правил дорожнього руху
  - складання протоколу про адміністративне правопорушення
  - відсутності складу злочину в діях підозрюваного

Питання для самоконтролю

- 1 Поняття державних органів, що забезпечують захист прав громадян.
- 2 Повноваження та функції державних органів, що забезпечують захист прав громадян.
- 3 Система державних органів, що забезпечують захист громадян
- 4 Судова влада в контексті захисту прав громадян
- 5 Прокуратура України: загальна характеристика
- 6 Національна поліція України: загальна характеристика
- 7 Служба безпеки України: структура та повноваження
- 8 Державна фіскальна служба: структура та повноваження
- 9 Уповноважений Верховною Радою з прав людини
- 10 Адвокатура України
- 11 Нотаріат України
- 12 Поняття правоохоронних органів в Україні.
- 13 Їх повноваження та структура.
- 14 Поняття та структура правозахисних органів.
- 15 Спільні та відмінні риси між правоохоронними та правозахисними органами.
- 16 Судова система: історія і сучасність.
- 17 Суди, що входять в судову систему України.
- 18 Система судів загальної юрисдикції
- 19 Місцеві суди – основна ланка судової системи України.
- 20 Види і склад місцевих судів. Спеціалізація місцевих судів.
- 21 Порядок утворення і ліквідація місцевих судів. Порядок призначення суддів на адміністративні посади.
- 22 Кількість суддів у місцевих судах.
- 23 Повноваження місцевого суду.
- 24 Суддя місцевого суду та його повноваження.
- 25 Права та обов'язки голови місцевого суду.
- 26 Канцелярія суду.
- 27 Організація роботи в місцевому суді.
- 28 Апеляційні суди. Види, склад і структура апеляційних судів.
- 29 Спеціалізація апеляційних судів.
- 30 Порядок утворення і ліквідація апеляційних судів.
- 31 Порядок призначення суддів на адміністративні посади.
- 32 Кількість суддів у апеляційних судах.
- 33 Повноваження апеляційного суду.
- 34 Судові палати в апеляційних судах, порядок утворення та повноваження.
- 35 Суддя апеляційного суду та його повноваження.
- 36 Голова апеляційного суду та його заступники, їх права та обов'язки.

- 37 Генеральна прокуратура України. Її структура та компетенція.
- 38 Повноваження Генерального прокурора України по керівництву органами прокуратури.
- 39 Порядок його призначення.
- 40 Колегія Генеральної прокуратури України, порядок її утворення, склад та компетенція.
- 41 Структура апарату Генеральної прокуратури України.
- 42 Кадри прокуратури.
- 43 Вимоги до осіб, які призначаються на посади прокурорів та слідчих.
- 44 Заохочення та дисциплінарна відповідальність працівників прокуратури.
- 45 Міністерство юстиції України в системі правозахисних органів України.
- 46 Система органів юстиції та їх завдання. Міністерство юстиції України, його склад та основні завдання.
- 47 Міністр, його повноваження, порядок призначення на посаду
- 48 Основні напрямки діяльності Міністерства юстиції України та його органів.
- 49 Поняття та значення правозахисної діяльності адвокатури у цивільному судочинстві.
- 50 Поняття та значення правозахисної діяльності адвокатури у кримінальному судочинстві

Теми контрольних робіт

- 1 Загальні засади діяльності правоохоронних органів України: система структура, повноваження
- 2 Правоохоронна діяльність у сфері охорони громадського порядку та громадської безпеки
- 3 Правоохоронна діяльність щодо розкриття, розслідування та попередження злочинів
- 4 Оперативно-розшукова діяльність як метод забезпечення правоохоронної діяльності
- 5 Правоохоронна діяльність судів
- 6 Правоохоронна діяльність Ради національної безпеки та оборони
- 7 Прокуратура та її діяльність у сфері охорони прав громадян
- 8 Правоохоронна діяльність Національної поліції України
- 9 Основні напрями правоохоронної діяльності Служби безпеки України
- 10 Форми і методи правоохоронної діяльності Національної гвардії України
- 11 Правоохоронна діяльність Державної фіскальної служби у сфері стягування податків
- 12 Правоохоронна діяльність адміністрації Державної прикордонної служби України
- 13 Правоохоронна діяльність міністерства юстиції
- 14 Правоохоронна діяльність ДФС у сфері митної справи
- 15 Правоохоронна діяльність органів охорони державного кордону
- 16 Основні напрями правоохоронної діяльності органів та установ виконання покарань.
- 17 Органи військової служби охорони правопорядку та їх діяльність у сфері охорони прав і свобод громадян
- 18 Правоохоронна діяльність Державної служби з надзвичайних ситуацій
- 19 Правоохоронна діяльність органів міністерства екології та природних ресурсів (екологічні інспекції, органи рибоохорони, органи державної лісової охорони та ін..)
- 20 Організаційно-правові основи правоохоронної діяльності фінансових установ (Держфінмоніторинг, Держкомфінпослуг, Держфінпослуг)
- 21 Адвокатура та її правоохоронна діяльність
- 22 Правоохоронна діяльність нотаріату

Критерії оцінювання студентів

Дисципліна «Правозахисні органи України» читається слухачам після того, як вони засвоїли кримінальне, кримінально-виконавче, кримінально-процесуальне право та правову статистику. В свою чергу, засвоєння теоретичних положень даної дисципліни сприятиме вивченню інших дисциплін, насамперед кримінально-правового циклу.

Зміст самостійної роботи з дисципліни «Правозахисні органи України» передбачає опанування студентами наступних напрямів учбової дисципліни які становлять:

- сутність і природу злочинності, характерні особливості та тенденції розвитку злочинності в сучасній Україні;
- причини злочинності, окремих її видів і конкретних злочинів;
- специфічні риси особистості злочинця;
- основні засади протидії злочинності;
- діючі в Україні концепції та програми боротьби зі злочинністю;
- особливості окремих найбільш небезпечних видів злочинності та їх попередження (організованої, економічної, злочинності неповнолітніх, рецидивної злочинності, злочинності, пов'язаної з пияцтвом і наркоманією тощо);
- сутність головних проблем сучасної кримінологічної науки.

При вивченні кримінології слухачі повинні набути навичок:

- аналізувати рівень, структуру та динаміку злочинності;
- виявляти і аналізувати причини та умови злочинності, окремих її видів та конкретних злочинів;
- виявляти особливості особистості злочинця по злочинах окремих видів;
- організовувати і проводити кримінологічні дослідження на окремому об'єкті й території.

Вказані знання та навички відповідають рівню вимог, що ставляться професійно-освітньою програмою підготовки юристів-спеціалістів.

Формою підсумкового контролю по дисципліні є іспит. Навчально-методичний комплекс розроблений у відповідності до системи викладання матеріалу у більшості підручників з кримінології і спрямований на глибоке засвоєння слухачами основних положень кримінологічної науки.

Знання та навички слухачів, одержані при засвоєнні навчальної дисципліни «Правоохоронні органи України», оцінюються за кредитно-модульною системою. При цьому зміст дисципліни вивчається у межах одного змістового модуля. Формами *поточного* контролю знань та навичок слухачів є: оцінювання усних відповідей та доповнень на семінарських заняттях; оцінювання рефератів; оцінювання участі слухача у науковій роботі.

Формою *підсумкового* контролю знань та навичок слухачів з дисципліни є іспит.

Методика обчислення підсумкової оцінки роботи слухача

Підсумкова оцінка роботи слухача з вивчення навчальної дисципліни обчислюється відповідно до кредитно-модульної системи за 100-бальною шкалою.

Складовими, які враховуються при обчисленні підсумкової оцінки, є:

- *поточна успішність*, яка включає наступні види роботи слухача: 1) усну відповідь на семінарському занятті; 2) доповнення до усної відповіді; 3) поточні контрольні письмові роботи (реферати); 4) наукову доповідь (повідомлення) на семінарському занятті;

- *іспит*.

Максимальні показники вказаних складових: 1) поточна успішність – 40 балів; 2) іспит – 60 балів.

Поточна успішність обчислюється з урахуванням оцінок, одержаних слухачем на семінарських заняттях, а у випадку відпрацювання пропущених занять – і оцінок, одержаних за результатами відпрацювання.

Усні відповіді слухача на семінарському занятті та реферати оцінюються за 5-бальною шкалою. Після останнього семінарського заняття викладач, який проводив ці заняття, виставляє за 5-бальною шкалою середню оцінку.

Якщо викладач виставляє слухачу загальну оцінку поточної успішності “незадовільно” («2»), за його поданням такий слухач розпорядженням директора інституту може бути не допущений до складання іспиту.

Доповнення до усної відповіді на семінарському занятті (незалежно від їх кількості) оцінюються в 1 бал, який при підведенні підсумків поточної успішності приєднується до середньої оцінки за усні відповіді та реферати.

Наукова доповідь слухача на семінарському занятті оцінюється так само, як і усна відповідь, із додаванням одного заохочувального бала. Цей бал також додається до середньої оцінки за усні відповіді та реферати.

Бали, отримані слухачем впродовж навчального семестру, переводяться у загальну оцінку поточної успішності шляхом їх множення на коефіцієнт “5”. Тобто, загальна кількість балів, які може отримати слухач за поточну успішність, не може перевищувати 35 балів.

Кожне пропущене і не відпрацьоване семінарське заняття зменшує загальну оцінку поточної успішності на 1 бал. Якщо слухач не відпрацював 2 пропущених семінарських заняття, він за поданням викладача, який проводив ці заняття, розпорядженням директора інституту може бути не допущений до складання іспиту.

Письмова чи усна відповідь слухача на іспиті оцінюється за 5-бальною шкалою, із наступним її переведенням у 60-бальну шкалу, при цьому кожна із позитивних оцінок відповідає наступній кількості балів: “відмінно” (5) – 35-45; “добре” (4) – 25-35; “задовільно” – 17-25 балів.

Підсумкова шкала оцінювання

Кількість балів за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою та шкалою інституту		Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	Відмінно	5	A відмінно
85 - 89 75 - 84	Добре	4	B дуже добре C добре
65 – 74 60 - 64	Задовільно	3	D задовільно E задовільно (достатньо)
0 - 59	Незадовільно	2	FX незадовільно з можливістю повторного складання

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Конституція України. – К., 2011 // <http://www.rada.gov.ua>.
2. Закон України від 4 грудня 1990 року —Про державну податкову службу в Україні// Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 6. – Ст. 37.
3. Закон України від 20 грудня 1990 року —Про міліцію// Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 4. – Ст. 20.
4. Закон України від 5 листопада 1991 року —Про прокуратуру// Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 793.
5. Закон України від 25 березня 1992 року —Про Службу безпеки України// Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 27. – Ст. 382.
6. Закон України від 26 березня 1992 року —Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України// Відомості Верховної Ради. – 1992. – № 29. – Ст. 397.
7. Закон України від 18 лютого 1992 року —Про оперативно-розшукову діяльність// Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.
8. Закон України від 19 грудня 1992 року —Про адвокатуру// Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 9.– Ст. 62.
9. Закон України від 22 квітня 1993 року —Про аудиторську діяльність// Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 23. – Ст. 244.

10. Закон України від 23 грудня 1993 року —Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11. – Ст. 50.
11. 12. Закон України від 23 грудня 1993 року —Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11.– Ст. 51.
12. Закон України від 24 лютого 1994 року —Про міжнародний комерційний арбітраж // Відомості Верховної Ради України. – 1994 – № 25. – Ст. 198.
13. Закон України від 1 грудня 1994 року —Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 1. – Ст. 1.
14. Закон України від 16 жовтня 1996 року —Про Конституційний Суд України // Вісник Конституційного Суду України. – 1997. – № 1. – С. 41-65.
15. Закон України від 15 січня 1998 року —Про Вищу раду юстиції // Право України. – 1998. – № 4. – С. 111-120.
16. Закон України від 24 березня 1998 року —Про державну виконавчу службу // Юридичний вісник України. – 1998. – 7-13 травня. – № 19.
17. Закон України від 21 квітня 1999 року —Про виконавче провадження // Урядовий кур'єр. – 1999. – 3 червня.
18. Закон України від 04 листопада 2010 № 2677-VI —Про внесення змін до Закону України —Про виконавче провадження та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення процедури примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб) // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 19-20. – Ст.142
19. Закон України від 26 грудня 2002 року —Про контрольно-звідувальну діяльність // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 12. – Ст. 89.
20. Закон України від 01 липня 2010 року —Про державну реєстрацію актів цивільного стану // Відомості Верховної Ради України. –2010. – № 38. – Ст. 509.
21. Закон України Закон України —Про судоустрій і статус суддів : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 4 серп. 2010 р.– К.: ПАЛИВОДА А.В., 2010. – 172 с.

Додаткова

22. Актуальні проблеми боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів в Україні. Загальна частина: курс лекцій: у 2-х кн. Кн. II / О.М. Джужа, Д.Й. Никифорчук, О.М. Стрільців, Я.І. Слободян та ін.; за ред. Є.М. Мойсеєва. К. – Ів. Франк.: Київ. Нац. ун-т внутр. справ, Прикарпатський юрид. ін-т ЛьвівДУВС, 2008. – 270 с.
23. Баулін О.В., Карпов Н.С., Поповченко О.І., Савицький Д.О. Спрощене досудове провадження в Україні: історія, сучасність, перспективи: Навчальний посібник. – К.: Семенко Сергій, 2004. – 151 с.
24. Грошевий Ю.М., Марочкін І.Є. Органи судової влади в Україні. К. Ін Юре, 1997. – 20 с. 4. Дізнання в ОВС: процесуальна діяльність [Текст]: навч. посіб. у схемах і табл. / [уклад.: Г.М. Степанова, А.С. Симчук, М.М. Гончар, О.Ю. Хахуцяк, А.В. Самодін] – К.: КНТ, 2010. – 192 с.
25. Селіванов А.О., Стрижак А.А. Питання теорії конституційного правосуддя в Україні: актуальні питання сучасного розвитку конституційного правосуддя /А.О. Селіванов, А.А. Стрижак. – К.: Логос, 2010. – 276 с. Бібліогр. 252-270
26. Опришко І.В. Сидорчук Л.А. Система правоохоронних органів України Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. К.: КНЕУ – 2014. - 203 с.
27. Затинний С., Глотов М Суди України: структура та порядок звернення – Рівне. USAID – 2015 – 107 с.
28. Тетарук І.В., Дяків Т.С. Судові та правоохоронні органи України :Навчальний посібник для підготовки до іспитів – К.: ЦУЛ. – 2015. 202 с.
29. Молдован В.В., Молдован А.В. Судоустрій України : навчальний посібник. 5 вид доповнене і перероблене – К. Алерта., 2015. – 320 с.

30. Організація судови та правоохоронних органів. Підручник для студентів юридичн. спеціальностей вищих навчальних закладів. / І.С. Марочки, Н.В. Сибільова, В.П. Тихий та ін – Х.: ТОВ Одісей, 2007 – 528 с.
31. Шокін Г.В. Закони соціального розвитку і управління. – К.: МАУП, 2006 – 192 с.
32. Коваленко В.В., Юлдашев С.О. – Недержавне судочинство в Україні. Монографія / В.В. Коваленко, С.О. Юлдашев. – К.: МАУП, 20011. – 168 с.
33. Нотаріат в Україні. Підручник / За ред. В.В. Комарова. – К.: Юрінком Інтер, 20010. – 320 с.
34. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: Підручник / О.С. Захарова, В.Я. Карабань, В.С. Ковальський, В.М. Маляренко та ін. – К.: Юрінком Інтер. 2004. – 376 с.
35. Семерак О.С. Судові, правоохоронні та правозахисні органи України : навчальний посібник – 2 вид перероб і доповн. – К.: Знання, 2014. – 302 с.
36. Медвідь Ф.М., Ксенко В.Ф., Медвідь Я.Ф., Нотаріальний процес в Україні: Навчальний посібник /За ред.. Ф.М. Медвідя. – К.: Атіка, 2014. – 324 с.
37. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: навчальний посібник / В.С. Ковальський, В.Т. Білоус, С.Е. Демський та ін. відповід. ред. Я. Ю. Кондратьєв. К.: Юрінком Інтер, 2006. – 320 с.
38. Про судоустрій і статус суддів: Закон України чинне законодавство зі змінами та доповненнями. – К.: Паливода А.В., 2015. - 156 с.
39. Організація судової влади в Україні: Навчальний посібник І.Є марочкін, Н.В. Сибільова, В.П. Тихий та ін. Х.: ТОВ Одісей, 2015. – 328 с.
40. Поліцейська діяльність орієнтована на громаду в Європі: концепції, теорія та практика: К.: EUCPN – 2012. – 133 с.
41. Нор В.Т. Судові та правоохоронні органи України: Підручник для студ. вищ. навчальн закладів. / В.Т. Нор, Н.П. Анікіна, Н.Р. Бобечко; За ред.. В.Т. Нора. – К.: Ін Юре, 2015. – 240 с.
42. А.П. Гель, Г. С. Семаков, С.П. Кондратова Судові та правоохоронні органи України. – К. МАУП, 2013. – 272 с.
43. Судові та правоохоронні органи України: посіб для підготовки до іспитів / О.Ф. Бантишев, С.А. Кузьмін, К.В. Колосова та ін. За заг. ред. Б.В. Романюка – К. Паливода А.В. – 2014. – 224 с.
44. Про національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015, К.: Алерта, - 2015. – 74с.
45. Бараннік Р.В. Судові, правоохоронні та правозахисні органи України : навчальний посібник. К.: Дакор, КНТ, 2014. – 348 с.
46. А.П. Гель, Г. С. Семаков, Д.П. Цвігну Правоохоронні органи України. – К. МАУП, 2012. – 240 с.
47. Литвин О.П. правоохоронна діяльність у сфері забезпечення загальної громадської безпеки: навчальний посібник /О.П. Литвин, Ю.В. Ящуринаський. – К.: МАУП, 2011 – 240 с.

МАУП